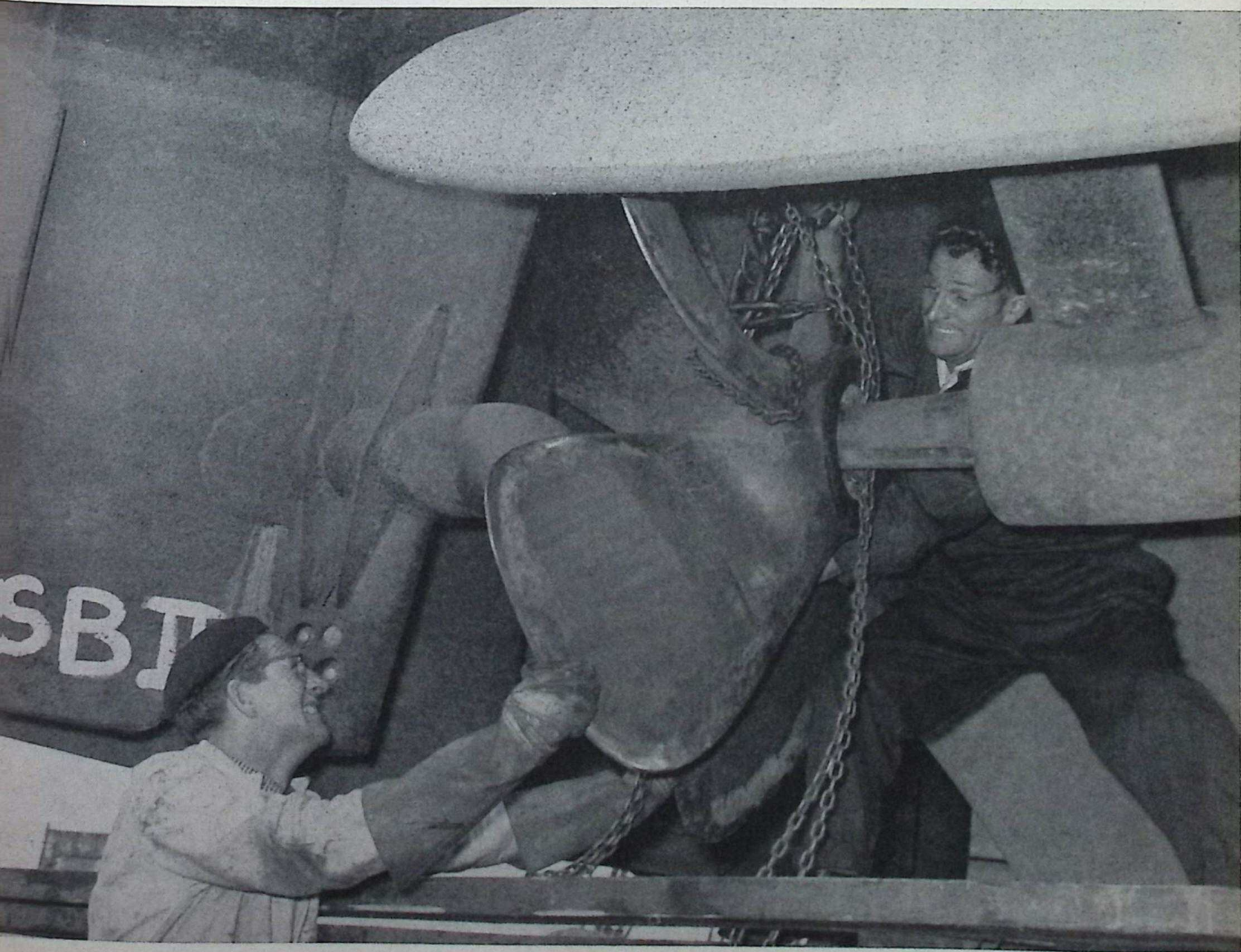


Boele - nieuws

PERSONEELSORGAAN VAN
BOELE'S SCHEEPSWERVEN EN MACHINEFABRIEK N.V. - BOLNES





Op deze foto en de foto op pag. 3 ziet u J. Smitshoek, die in het Gemeentedok een schroef afneemt van een zeeschip.

ALLES DRAAIT OM DE SCHROEF

Met een variant op 't gezegde „Alles draait om moeder” willen we in dit artikeltje eens aandacht schenken aan de scheepsschroef, dat onmisbare onderdeel bij de voortstuwing van schepen en aan de mensen die hier dagelijks aan werken, onze „schroevenknokkers”.

Aangezien de voortstuwing van een schip staat of valt met een goede konditie van de schroef, valt 't niet te verwonderen, dat er bijna altijd werk aan

de winkel is voor de schroef- en asmensen, wanneer er een schip op de helling of in het dok komt.

Hoewel er vele uiteenlopende modellen van schroeven zijn (al naar gelang de vorm en de snelheid van het schip, de diepte van het water en nog andere factoren) en ook het aantal schroefbladen varieert, berust het principe van de voortstuwing op het feit dat we, door de schroef een ronddraaiende beweging

te geven, een kracht uitoefenen op het water. Dit gebeurt door de stand van de schroefbladen, de zgn. spoed. De reactiekracht oefent omgekeerd een even grote kracht uit op de schroefbladen en deze wordt door middel van de schroefas, de tussenas en het stuwblok op het schip overgebracht, zodat het schip in beweging komt en gaat varen. De ronddraaiende beweging van de schroef wordt verkregen door een motor, een stoommachine of een turbine.

We onderscheiden rechtse en linkse schroeven. Als we achter op de schroefasmoer gaan staan, op het uiteinde van de as dus, met ons gezicht naar de schroef gekeerd en we pakken met beide handen de zijanten van het blad dat recht omhoog staat, dan geeft de hand

Om u binnen betrekkelijk korte tijd een verslag te kunnen geven van de laatst gehouden vergaderingen van de Ondernemingsraad, werd besloten de verschijning van deze uitgave van Boele-Nieuws enkele dagen op te houden. Aangezien de drukkerij deze editie al nagenoeg verzendklaar had, werd dit losse inlegblad als enige middel aangegrepen om u vlot te bedienen.

De redaktie.

VERGADERING ONDERNEMINGSRAAD

23 september 1963

Op 23 september j.l. werd een vergadering van de Ondernemingsraad belegd om met elkaar te bespreken, welke houding men had te bepalen ten aanzien van „het in beweging komen van het loonfront” en andere arbeidsvoorwaarden. In deze vergadering werd gesteld, dat verandering van arbeidsvoorwaarden, zoals deze in de huidige C.A.O. zijn vastgelegd alleen dan kan plaatsvinden, als dit geschiedt in georganiseerd overleg en met toestemming van de betrokken instanties.

VERGADERING ONDERNEMINGSRAAD

4 oktober 1963

De vergadering werd om 10.00 uur door de voorzitter, de Heer Joh. Boele geopend. Voordat aan de afwerking van de lange agenda werd begonnen, werden twee nieuwe leden geïntroduceerd.

De vertegenwoordiger voor het administratieve personeel heeft op 1 augustus het bedrijf verlaten. De Heer B. L. de Weerdt werd als opvolger benoemd.

De Heer H. G. de Jong, vertegenwoordiger voor de restgroep o.a. schilders, houtbewerkers, transporteurs enz. moest op medisch advies zijn taak als ondernemingsraadslid en lid van de Kleine Kommissie per 1 oktober beëindigen. Voorgesteld werd om de Heer W. L. Bendeler, die na de Heer De Jong op de laatst gehouden verkiezing de meeste stemmen behaalde, als opvolger aan te wijzen.

Voorzitter bedankte de Heer De Jong voor de toewijding en ijver, waarmee hij zijn taak had vervuld. De Heer P. Tuk sprak in dezelfde geest en bood hem uit waardering voor de prettige samenwerking, namens de leden, een cadeau onder couvert aan.

Hierna werden de nieuw benoemde leden tot de vergadering toegelaten en door de voorzitter welkom geheten. Hij sprak de hoop uit, dat de nieuwbenoemde leden mee zouden werken aan de prettige sfeer van ongedwongen gedachtenwisseling, die hier altijd heeft geheerst.

Nadat de notulen van de vorige vergadering met dank aan de samenstellers waren goedgekeurd, kwam het eerste agendapunt ter tafel.

1. Bespreking rapport ondernemingsraad,

dat op de vorige vergadering door de sekretaris was ingediend. Naar aanleiding van dit rapport werden de volgende vragen door de O.R. gesteld en door de voorzitter beantwoord:

- a. Kunnen nadere mededelingen gedaan worden over de aspecten en de ingebruikname van het nieuwe dok?

Gerekend wordt dat de ingebruikname van het dok eind oktober zal plaatsvinden. Voor het overige is iedereen in de gelegenheid geweest hierover vragen te stellen op een hiertoe georganiseerde voorlichtingsavond. Hoewel het een succesvolle avond was, viel de belangstelling er voor toch wat tegen. Verder heeft Boele-Nieuws in ruime mate aandacht aan het dok geschonken en zal dat blijven doen.

- b. Kunnen de vergaderingen van de O.R. regelmatig gehouden worden?

Deze knoop wordt direkt doorgesneden door vijf streefdata vast te stellen voor 1964.

- c. Kunnen nieuwe funktionarissen via het personeelsblad aan het personeel worden voorgesteld?

Dit zal aan de redaktie worden opgedragen met dien verstande, dat men alleen kan introduceren als er van een definitieve aanstelling sprake is. Nieuwkomers hebben namelijk dikwijls een proeftijd of een vooropleiding.

2. Spaarregeling volgens art. 17 van de C.A.O. voor beampten

Deze nieuwe regeling is in het leven geroepen voor jeugdige beampten. Aangezien de inhoud van dit artikel niet in een paar woorden te zeggen is en er nog besprekingen over gehouden moeten worden, zal aan dit onderwerp in een latere uitgave van Boele-Nieuws aandacht worden besteed.

3. Verwarming koperslagerij-ketelmakerij

Deze is onvoldoende. Voorzitter deelt mee, dat er hete-luchtkachels, z.g.n. thermoblocs, in bestelling zijn. De leverancier heeft toegezegd half november voor aflevering zorg te dragen.

Men maakt van deze gelegenheid tevens gebruik om de verwarming in de timmerloods als onvoldoende aan te tippen, vooral omdat de fineerpers hierdoor niet op volle capaciteit kan werken.

De oplossing is hier echter veel moeilijker te verwezenlijken, omdat in de eerste plaats het brandgevaar hier een belemmerende faktor is en ten tweede ziet men de timmerloods niet als een blijvend gebouw.

4. Wasbakken in de draaijerij

Er blijkt onvoldoende handenwasgelegenheid te zijn. Voorzitter zegt het als een ideaal te zien, dat men schoon op het werk komt, maar dat men ook weer schoon vertrekt. Ruimtegebrek staat dit ideaal voorlopig nog in de weg. Er zullen een paar wastakken bijgeplaatst worden.

5. Lasafscherming scheepsbouwloods, koperslagerij

In de koperslagerij zal de oplossing gevonden worden in het maken van een aparte ruimte voor het aflassen. In de scheepsbouwloods zal men meer gebruik moeten maken van de daar voor dat doel aanwezige schermen. Het lassen daar is een noodoplossing, omdat ook hier weer een ruimteprobleem speelt. En de ruimteproblemen kunnen dan pas worden aangepakt, als er een definitief dijkplan op tafel ligt.

6. Onderhoud van machines in scheepsbouwloods

Gevraagd wordt of het mogelijk is de machines in een betere staat te houden. (Ook de timmerloods wordt hierin weer betrokken.)

Voorzitter zegt, dat het preventieve onderhoud de laatste jaren aanmerkelijk is verbeterd, maar wijst er op, dat de afdeling onderhoud afhankelijk is van de tips, die ze krijgt over defekte machines. Indien men een afwijking, hoe gering ook, aan de machine constateert, moet men dat via zijn baas aan de afdeling onderhoud melden.

7. Regenkleiding

Het blijkt, dat er in de handel geen doelmatige regenkleiding te krijgen is. Het lichte materiaal gaat na een paar keer dragen scheuren en kan tegen geen enkel stootje. In het zwaardere materiaal gaat men transpireren en wordt men belemmerd in zijn bewegingen. Overwogen zal worden om bij dekwerk gebruik te maken van regententen, b.v. bij werk aan ankerlieren.

8. Onderaannemers

Over dit probleem wordt van gedachten gewisseld en er blijkt volledige overeenstemming te bestaan. Aan de ondernemingsraad zal een lijst van onderaannemers verstrekt worden.

9. Vaststelling aaneengesloten vakantie

Allereerst kwam ter sprake of het mogelijk is de aaneengesloten vakantie reeds eind juni of begin juli te laten beginnen. Daar de schoolvakanties pas half juli beginnen, is dit ongewenst.

Voor 1964 wordt de aaneengesloten vakantie vastgesteld voor de periode, die begint op maandag 20 juli en eindigt op zaterdag 1 augustus.

10. Rondvraag

Hierbij worden door de leden de volgende punten aangevoerd:

- a. In het personeelslogement zijn klachten over verstoring van de nachtrust.
- b. Het verloop van het personeel geeft reden tot bezorgdheid. Dit verloop constateert men echter op alle gevestigde bedrijven.
- c. Er wordt aandacht gevraagd voor het schoonhouden van de kleedgelegenheid en de nachtkantine.
- d. Er is een verschil in de inlevertijd van afrekenbonnen tussen werf en machinefabriek. (Zie hiervoor aparte mededeling op dit inlegblad.)
- e. De dokwagen wordt bekritiseerd. Zullen luchtbanden de oplossing moeten brengen?
- f. Geïnfomeerd wordt naar de mogelijkheid om via het bedrijf artikelen van waarde aan te schaffen, uiteraard met het oog op de daaraan verbonden korting. De mogelijkheid bestaat wel, maar de plaatselijke middenstand wordt er door uitgeschakeld en bovendien kan het systeem tot allerlei vervelende uitwassen leiden.
- g. De bedrijfsbrillen, met name die voor lassers en branders, worden als niet geheel voldoende aangemerkt. Dit zal in studie genomen worden.
- h. voor buitenlandse werknemers zullen z.g.n. hurk-closets geplaatst worden.

Tenslotte wordt als nieuw lid in de Kleine Kommissie voorgedragen en benoemd de Heer H. Dokter. Om 13.00 uur sluit de voorzitter de vergadering.

Met ingang van 1 oktober 1963 is de Heer H. J. van Maren aangesteld als bedrijfsassistent voor het C.O.-werk in de afdeling machinebouw.

In de ondernemingsraad zijn vragen gesteld over de inlevering van de tariefbonnen voor de verschillende afdelingen.

Naar aanleiding hiervan is de volgende regeling getroffen, die voor alle afdelingen geldt:

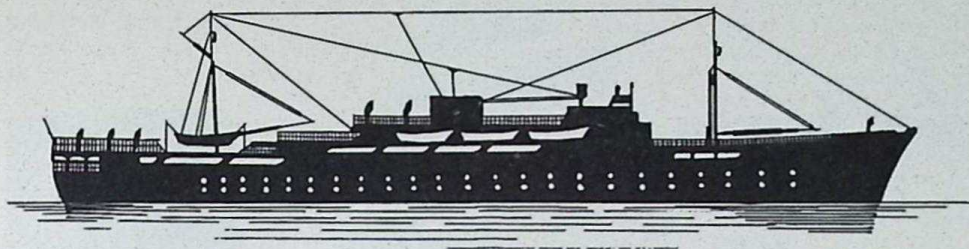
Tariefbonnen kunnen voortaan iedere week tot uiterlijk donderdagmorgen, half acht, ingeleverd worden. De tariefafrekening vindt dan de volgende week vrijdag plaats.

Vanzelfsprekend kan dan op de tijdkaartjes van donderdag, vrijdag enz. geen tijd van deze ingeleverde bonnen meer worden geschreven.

BELANGRIJKE REPARATIE OPDRACHT

Als in november, met een tussentijd van ongeveer twee weken de zusterschepen „Iskenderun” en „Samsun” voor de wal van de werf verschijnen, betekent dit dat een lange en moeizame periode van onderhandelen tot een succesvol einde is gebracht. De aanvraag voor de verbouwing van deze schepen ontvingen wij in maart 1963 en de definitieve opdracht werd verleend eind september jl. In de periode tussen deze data in werden vele bezoeken gebracht aan Istanbul, waar met de Denizcilik Bankasi T.A.O. (de Rederij waar wij in 1952 de „Gemlik” — bouwnummer 938 — voor gebouwd hebben) onderhandeld werd en slag geleverd moest worden met een groot aantal Europese werven.

De schepen zijn dubbelschroef passagiers- en vrachtschepen met een lengte over alles van 132 m., een breedte van 17 m. en een holte tot het bovendek van 10,30 m. De voortstuwingsinstallatie omvat twee turbines elk met een vermogen van ongeveer 4.000 pk. Ze zijn in 1951/1952 in Italië gebouwd en hebben steeds dienst gedaan in de Middellandse Zee.



De laatste jaren zijn daar echter nieuwe en moderne Italiaanse en Griekse schepen in de vaart gebracht en daarom was het nodig om de passagiersakkommodatie en de verdere inrichting en uitrusting ingrijpend te wijzigen. Zo worden nu de salons voor de eerste, tweede en derde klasse passagiers gedeeltelijk vergroot en geheel opnieuw ingericht. De bestaande kunstmatige ventilatie-inrichting wordt uitgebreid, verbeterd en gedeeltelijk vervangen door een airconditioningsinstallatie. De vier bestaande ketels in het ketelruim worden vervangen door

twee nieuwe ketels van een ander type. In de machinekamer worden een groot aantal door stoom gedreven werktuigen vervangen door elektrische werktuigen. Ook de stoomlieren gaan van boord en daarvoor in de plaats komen elektrische lieren. Door deze veranderingen moet ook de elektrische installatie uitgebreid worden. Verder zal de schoorsteen vernieuwd worden en worden de schepen buitenom geheel geschilderd, zodat ze als nieuw volgend jaar omstreeks juni/juli de werf weer zullen verlaten.

waarmee we het verst moeten reiken aan, met wat voor schroef we te doen hebben. Moeten we met de linkerhand het verst reiken, dan spreken we van een linkse schroef en in het andere geval van een rechtse schroef.

Een dubbelschroefschip is altijd uitgerust met één linkse en één rechtse schroef, waarbij de schroeven naar elkaar toe of van elkaar af kunnen draaien (dit geeft consequenties in verband met de draaicirkel van het schip). Zouden beide schroeven dezelfde kant opdraaien, dan zou het schip neiging vertonen om steeds naar één bepaalde kant uit de koers te lopen.

't Is dus wel zaak voor onze schroevenmensen om de schroeven niet te verwisselen, want dan zou 't schip achteruit in plaats van vooruit gaan varen als de motoren op vooruit stonden. Nu werkt 't woord „schroevenknokker” en ook het gereedschap waar deze mensen mee werken (een zware hamer, zware takels enz.) het vermoeden in de hand, dat dit soort werk niet zo „krap” steekt. Niets is minder waar. In de eerste plaats moet een schroef nauwkeurig passen op het konische gedeelte van de schroefas. Zonodig moet de naaf van de schroef met een schraapstaal pasgeschraapt worden voordat de passing goedgekeurd wordt door de inspectie van de Rederij, Bureau Veritas of Lloyd's, omdat de schroef alleen op het konus vast moet zitten en de spie eigenlijk overbodig moet zijn. Er varen dan ook wel schepen met schroeven zonder spie. In de tweede plaats is het dé- en mon-

teren en het op juiste spanning brengen van de diverse soorten afdichtingen van de as een zeer nauwkeurig werkje, zodat onze schroef- en asploegen echt wel iets meer moeten kunnen dan alleen maar met een zware hamer slaan.

Natuurlijk kunnen we in het bestek van dit artikeltje niet op allerlei technische details ingaan, want de studie van de schroeven is niet alleen zeer moeilijk, maar ook nog lang niet voltooid.

Men werkt nog steeds aan allerlei verbeteringen en tegenwoordig gaat het steeds meer de kant op van de verstelbare schroeven, waarbij men de spoed als het ware aan kan passen aan het toerental en op deze wijze het meest economisch kan varen.

Natuurlijk is het een eerste vereiste dat een schroef goed gebalanceerd en mooi glad van oppervlak is. Ook moet het materiaal behoorlijk sterk zijn. Er bestaan gietijzeren, gietstalen, roestvrijstalen en allerlei soorten bronzen schroeven. De laatste tijd zijn daar nog de nylonschroeven bijgekomen, maar tot nu toe alleen voor de kleinere vermogens.

Op de front-pagina ziet u P. van Dongen met een verbeterd gezicht in aktie met een schroef van een binnenvaartschip. Lasser K. Dortmund, die net een hijsoog heeft gelast, helpt een handje met het opduwen.





regelen nodig. Is het akkoordnummer goed ingevuld? Als geen tijdkaart van b.v. no. 500 is binnengekomen, is hij dan misschien ziek? Heeft hij zich ziek gemeld? Indien er uren voor doktersbezoek worden opgegeven, moet nagegaan worden of hiertoe een aanvraagformulier is ingevuld, waardoor een uitkering uit het Sociaal Fonds kan worden verkregen. Indien werk verzuimd wordt, gaat men na of er tijdig een verlofaanvraag binnengekomen is.

Laten we nu eens van de veronderstelling uitgaan, dat alle tijdkaartjes op tijd en goed ingevuld zijn, want ergens moet je toch optimist blijven. Wat doen ze er op de loonafdeling dan verder mee?

Wel, ze gaan eerst alle opgegeven uren verzamelen op z.g.n. loonkaarten. Voor elk reparatieschip, bouwnummer of C.O. nummer, maar ook voor elk akkoordnummer is er zo'n kaart. Het doel van deze verzamelwoede is tweëerlei: in de eerste plaats moet men weten, hoeveel uren er aan een bepaald akkoordnummer in totaal gewerkt is om vervolgens het overloon te kunnen bepalen. In de tweede plaats moet men weten, hoeveel uren er totaal aan een bepaald schip gewerkt zijn om de kostprijs van het schip vast te kunnen stellen en om dus onze rekening in te kunnen dienen.

En tenslotte (en voor u het belangrijkste) moet men kunnen bepalen, hoeveel uren uzelf in een bepaalde week gewerkt heeft om uw loon vast te kunnen stellen. In grote, erg grove lijnen, is dit het schema van de loonadministratie en u begrijpt wel, dat dit schema geheel gebouwd is op het tijdkaartje. Trek dit kaartje er onder vandaan en de hele boel valt in diggelen.

"Ja, 't is gauwer opgegeten dan gekookt", pleegt een huisvrouw te zeggen als het kostelijke zondagsmaal genuttigd is. "k Heb de hele morgen in de keuken gestaan en nou is 't al weer op...!"

Inderdaad mevrouw, we kunnen met u meevoelen, maar erger, veel erger is het gesteld met de duiten, die ze voor u op de loonadministratie in het zakje doen. Deze handeling, die u op de foto de heer B. L. de Weerdt, geassisteerd door mevr. W. v. Heek-de Vries, ziet verrichten, is voor u het belangrijkste. Zo goed als het opeten van de maaltijd voor uw huisgenoten het belangrijkste is. Maar wat er aan voorafgaat... om van te duizelen...

Het is goed om er eens aan te denken, hoeveel werk moeder of vrouw voor dat lekkere eten heeft moeten verzetten en dan zal het nog beter smaken. Het is goed te weten, hoeveel werk op de loonafdeling verzet moet worden en onder welke hoogspanning dat werk dikwijls gebeurt om waardering voor elkanders taak in het bedrijf op te kunnen brengen, of dat nu op de werf, in de machinefabriek of op kantoor gebeurt.

Hoe komen uw duiten in het zakje?

Nou, dit werk op zichzelf, dat vullen van de zakjes, is eigenlijk voor de mensen op de loonafdeling niet eens het belangrijkste. Natuurlijk is het een sekuur karwei, maar het is de uitmonding van een hele week systematisch werken en als zodanig maar een klein onderdeel van het gehele proces, dat loonadministratie heet.

Nee, het belangrijkste is de verwerking van de gegevens, die u... op uw tijdkaart schrijft. We hebben u dat vorige maand al verteld in het artikel met de foto, waarop Adri Meydam met ten hemel gerichte smartogen onder uw tijdkaarten begraven ligt.

De inlevering en de invulling van die gewichtige stukjes papier moeten allereerst gecontroleerd worden en dat gebeurt aan de hand van het portiersboek en de overwerkkaarten. Heel dikwijls blijken fouten in de tijdopgave te zitten.

Soms wordt er niet geloot (hoewel men toch gewerkt heeft), soms wordt overwerk niet bij de portier opgegeven, soms worden schafttijden als werkuren doorgeschreven en... soms wordt het tijdkaartje te laat of helemaal niet ingeleverd. De controle van dat alles vergt heel veel extra tijd.

Er zijn echter nog meer controlemaat-

De duiten gaan in het zakje..... een sekuur karwei.





Mej. K. v. Beek (wij zeggen gewoon Krijnie) maakt op deze machine uw loonstrookje.

Mocht u nu denken, dat we nu zo langzamerhand de centen in het zakje kunnen gaan stoppen, dan zit u er heel eventjes naast. Wacht even, want er moet zo het een en ander van uw loon afgetrokken worden. Niet veel, maar bij elkaar nog een aardig weekloontje. We noemen maar eens op: premie voor pensioenen, premie Alg. Ouderdomswet, id. Ziekte-wet, id. Ziekenfonds, id. Werkloosheids- en Wachtgeldverzekering, Sociaal Fonds. En elk onderdeel van deze sociale voorzieningen, is voor de loonafdeling weer een administratie op zichzelf, want alles wat van uw loon ingehouden wordt, moet grotendeels weer aan het Rijk afgedragen worden ook. Jammer, maar 't is niet anders.

En dan, ja natuurlijk, de loonbelasting ook nog. Weer een andere administratie, want elke week opnieuw moet voor iedereen weer het bedrag aan in te houden belasting berekend worden en Vdertje Staat wil precies weten, hoeveel dat is. Daarvoor moeten weer loonbelastingkaarten gemaakt worden met alle rompslomp van dien.

Tijd om een been te breken is er eigenlijk niet. Maar als je dat toch doet, zoals pechvogel P. Lasker, dan ga je gewoon thuis verder.



En de kinderbijslag. Om de drie maanden krijgt u kinderbijslag (vooropgesteld, dat u ook kinderen heeft natuurlijk) en de berekening van het bedrag daarvan is, zoals in ons land meer en meer de gewoonte wordt, een knap ingewikkelde zaak. De berekening geschiedt op basis van het aantal gewerkte dagen in die drie maanden, maar met aftrek van verzuimdagen en rekening houdend met het aantal kinderen per gezin. Vanaf het derde kind is er echter weer een andere regeling getroffen.

U krijgt in ieder geval uw kinderbijslag uitbetaald en de loonafdeling heeft er voor te zorgen, dat al dat uitbetaalde geld en de door het bedrijf te betalen premie met de Fiscus verrekend wordt.

Al deze beslommingen brengen met zich mee, dat men op de loonafdeling nauwkeurig op de hoogte moet zijn van alle gegevens omtrent uzelf en uw gezin.

Van elke werknemer wordt daarom een personeelkaart bijgehouden, waarop alle gegevens over geboortedata, aantal kinderen, aantal studerende kinderen al dan niet boven de zestien jaar, huwelijksdata, gezinsuitbreidingen enz. enz. staan vermeld. Ook dit is weer een administratie op zichzelf.

We zijn nu ongeveer aangeland bij het punt, dat we als titel voor dit artikel kozen n.l. hoe komt het loon in uw loonzakje. Daartoe moeten we eerst het uiteindelijke bedrag van uw tegoed bepalen en dat gebeurt in grote trekken zo: uw aantal gewerkte uren worden opgeteld en omgerekend tegen het uurloon. Uw overloon, dat op een bepaalde manier is berekend en op grote lijsten per akkoordnummer verzameld is, wordt daarbij opgeteld en dan volgt de serie inhoudingen.

Deze gegevens worden dan op woensdag en donderdag op de u bekende loonstrookjes gezet. Denkt u zich nu eens even in. Alle opgesomde gegevens van een bepaalde week moeten de daarop volgende donderdag kant en klaar verwerkt zijn. En goed verwerkt zijn, want daar hebt u recht op. Dan kunt u zich wel voorstellen onder welk een hoogspanning er gewerkt en overgewerkt moet worden, als er b.v. een Christelijke feestdag is, die er de maandag nog tussenuit laat vallen. Of als er in de vakantietijd drie weken loon tegelijk uitbetaald moet worden!

De loonstrookjes worden in de zakjes gestopt en dan worden uw duiten in het zakje gedaan. Zoals gezegd een sekuur karwei. En hoewel er al het mogelijke gedaan wordt om hierbij vergissingen te voorkomen (en in alle bescheidenheid gezegd lukt dit tot nog toe aardig), helemaal uitgesloten is dit nooit. Niemand is onfeilbaar. Het verstandigste is dan ook om de inhoud van het loonzakje direct na ontvangst even te controleren.

En, geachte lezers, nog steeds is het

laatste woord over het werk van de loonafdeling niet gezegd, want we hebben uw aandacht nog te vestigen op de loketdienst. Allerlei vragen worden door u aan het loket afgevuurd en ze worden naar vermogen beantwoord. Vragen over te veel of te weinig overloon (meestal ten gevolge van foutieve vermelding van het akkoordnummer op de tijdkaart), over reisgeld, koffiegeld, snipperdagen, verlet, vakantieregelingen enz. enz. Vragen over bijkomende zaken als bedrijfskleding, personeelsvereniging en vele andere aangelegenheden.



Allerlei vragen worden afgevuurd, maar mej. Betty van Wijk en de heren H. Rolloos en M. de Bruyn weten er wel raad op.



.... alle opgegeven uren worden op kaarten gezet.... Mej. Annie Dam en de heer J. Bravenboer kwijten zich o.a. van die taak.

Nu we u dit alles over de loonadministratie hebben verteld, zal het u niet verwonderen, dat er reeds lang gepiekerd wordt om een deel van al dat werk te mechaniseren. Al het telwerk, het sorteren, het uitrekenen, het verzamelen, vermenigvuldigen, delen, kortom al het routinewerk, dat elke week weer regelmatig terugkomt, kan ook machinaal gebeuren. In de naaste toekomst gaan we hier dan ook mee beginnen en u hebt al kunnen merken, dat voorbereidingen hiertoe al getroffen zijn, b.v. aan de akkoordnummers met vijf cijfers!

Hoe de mechanische administratie, ook al weer in grote trekken, in zijn werk gaat, hopen wij u in de volgende uitgave duidelijk te maken.

Wanneer u op de avond van 23 oktober a.s. een vrolijke drukte bij onze kantine waarneemt dan is voor vele jongeren uit ons bedrijf het tijdstip aangebroken waarop een belangrijke gebeurtenis in hun leven zal plaatsvinden.

In het afgelopen jaar heeft weer een flink aantal leerlingen van onze bedrijfsopleiding het onderzoek naar hun bekwaamheid, kortweg examen genoemd, met goed gevolg doorstaan, iets waarover wij u reeds eerder berichtten in onze nummers van april en september.

De diploma's zijn intussen uitgeschreven en

digd. De leermeesters zullen daar in de pauze tekst en uitleg geven aan een ieder die belangstelling toont.

En wie daar allemaal dan wel komen vraagt U?

Wel, dat zijn natuurlijk allereerst de gediplomeerden met hun ouders, meisje of vrouw.

En dan degenen aan wie het bedrijfsschoolspaarboekje wordt overhandigd. Verder zomaar voor het vuistje weg opgenoemd een ieder die met de bedrijfsopleiding te maken heeft zoals:

alle leerlingen met hun ouders, de PBNA-



de feestavond van de opleiding

zullen op deze feestavond door onze directie worden uitgereikt.

Het woord feestavond gebruiken wij bewust, want u begrijpt wel dat wij het niet bij een overhandiging zonder meer zullen laten.

Een aantal bekende artiesten zal ons bezig houden met muziek, zang en alles wat zij nog meer te bieden hebben.

In de benedenzalen zal een tentoonstelling ingericht worden van de werkstukken die tijdens de praktijkopleiding werden vervaar-

cursisten, de gezellige ploeg leerlingen van de voortgezette bankwerkersopleiding, Bemtel en VEV-consulenten, directeuren van Technische Scholen, de leden van de Ondernemingsraad en vele andere mensen uit ons eigen bedrijf.

Al deze genodigden maken zelfs onze grote kantinezaal aardig vol en dat is niet eens zo verwonderlijk want onze bedrijfsopleiding bestaat niet alleen uit de leerschool scheepsbouw en machinefabriek. Bij lange na niet.

Overall in ons bedrijf wordt geïnstrueerd en opgeleid en dat daar veel mensen bij betrokken zijn, wel dat spreekt dan toch vanzelf. Wij wensen u bij voorbaat veel plezier en een genoeiglijke en leerzame avond.

KOFFIE MET SPRITS

Mijn vader is een oerdegelijke ijzerwerker. Zo ééntje, die de slechte tijden van vroeger meegemaakt heeft en met vele lognoten de crisistijd doorworstelde. Zo ééntje, die zijn carrière begon op de sigarenfabriek en via de boerderij op de scheepswerf belandde.

Iemand, die in zijn jeugd hoofdzakelijk de schaduwzijde van het leven te zien kreeg en niet in de gelegenheid kon worden gesteld zich door studie te ontwikkelen.

Iemand die als zovele andere werkers van in de zestig levensjaren, ondanks een weinig aantrekkelijke jeugd, graag over „vroeger” praat en zijn sterk gevoel voor humor nooit kwijt is geweest. Zo ééntje, die verlegen is in iets hoger geklasseerd gezelschap en die liever havermout schranst uit een gescheurd bord dan pudding lepelt uit een kristallen geval met een servetje ernaast. Iemand, die nooit last van migraine, maar wel eens koppijn heeft en die zich behaaglijker voelt in een vuile overall dan in zijn Zondagse pak. En al draagt hij dat Zondagse C. & A'tje, je blijft toch goed zien, dat Pa geen steding is. En dat maakt hem juist zo sympathiek, vind ik.

Nee, geen kwaad woord over mijn vader alstublieft en over al die andere oerdegelijke, ouderwetse, hoekige ijzerwerkers, want ze hebben mijn hart gestolen. Ik hoor ze wat graag praten, al bedienen ze zich van een iets forsere woordkeus. Handen en voeten noemen ze anders en ook het gelaat heeft bij hen een kloekere naam. Hebt u ooit een goeie ijzerwerker tegen zijn baas horen zeggen: „Wilt u me heel even excuseren, ik moet eventjes naar 't toilet?” Nou, dat kan dan nooit een goeie ijzerwerker geweest zijn, want die zegt het anders. Een goeie praat

net als zijn vak is: Manlijk, kloek, stug, hard. Hardhorend zijn ze ook, om niet te zeggen doof. Dat komt ook vanwege het vak. Een mensenleeftijd te midden der herrie van pneumatische apparaten is voor een trommelvlies wat te veel van het goede geweest en voor mijn vader's trommelvlies geldt dat ook.

Hij heeft een keer een flater geslagen door zijn hardhorendheid. U weet nu, wie en

hoe mijn vader is, zodat ik u nu kan schetsen hoe die flater ontstond.

Er lag een familielid van ons in een ziekenhuis te Dordrecht en Pa en ik gingen er per bus heen om een bezoek te brengen. De bus bracht ons wat te vroeg in Dordrecht, waarom we een cafetaria binnenschoten.

„2 koffie met sprits”, bestelde vader, want goeie ijzerwerkers zijn gek op koffie met sprits. (Er zijn er ook enkele die de voorkeur geven aan ouwe klare, maar dat is te verwaarlozen.)

„Afrekenen juffrouw”, riep Pa, toen 't op was, want als het even kan wacht ik altijd met betalen tot Pa me voor is.

Twee vriendelijke verzoeken van de loonafdeling

Als u in dit nummer het artikel over de loonafdeling gelezen hebt, dan zult u begrijpen, dat er tussen de kollega's op de loonadministratie een goede samenwerking moet bestaan om alles op tijd klaar te krijgen. Maar ook tussen de kollega's op de werf en op de loonafdeling. Want er kan geen cent uitbetaald worden, als er geen uren via de tijdkaart worden doorgegeven.

Gelukkig is er de laatste weken van een grote verbetering sprake en wij zijn u daar erkentelijk voor, maar het moet zo blijven, ja zelfs kan het nog beter worden. En nu ons eerste verzoek. Als u weet, dat u de volgende dag niet werken zult, bijv. door het opnemen van een snipperdag of verlof-aanvraag om andere reden, wilt u dan 's avonds vóór het verlaten van de zaak het tijdkaartje al inleveren? Dan lopen de zaken bij ons belangrijk vlotter.

Ons tweede verzoek behelst dit. Zij, die bij hun baas een verlof-aanvraag in duplo hebben ingeleverd, zijn verplicht één exemplaar bij de loonafdeling terug te halen voordat het verlof wordt opgenomen. Deze verplichting schijnt niet zo ernstig te worden opgevat, want de meeste bonnen worden niet afgehaald. Daar deze nalatigheid moeilijkheden voor uzelf en voor ons kan opleveren, verzoeken wij u vriendelijk deze maatregel wel degelijk serieus te nemen en de door ons afgetekende verlofbonn steeds terug te halen.

Met dank voor uw medewerking.

Grote motorreparatie aan het m.s. „Lind”



Foto 1: A. Ouwens bevestigt de stroppen om het grote blok van de bok.

Enkele weken geleden kwam het m.s. „Lind” bij ons aan de werf met een gescheurd cilinderblok van de hoofdmotor, een 8-cilinder 4-takt Werkspoor motor met oplading met een vermogen van 1600 pk.

Het bovenblok was niet meer te repareren en moest vervangen worden door een nieuw. Dit karwei moest in 10 werkdagen gebeuren, zodat onze machinefabriek met een dag- en nachtploeg er wat je noemt op lossleutelde. Eerst moest de hele motor gedemonteerd worden en moesten veel onderdelen uit de machinekamerschacht verwijderd worden, zoals bordessen, trappen en diverse leidingen. Tevens moest het schoorsteendeck en de helft van de schoorsteen verwijderd worden.



Foto 2: Baas C. van Weyen geeft het sein om de stroppen langzaam strak te zetten. Op de rug gezien v.l.n.r. J. de Boef en A. Ouwens.

„s Kijken”, zegt de juf, „dat is $2 \times 26 = 52$ cent mijnheer”.

„Wat zegt u, juffrouw?”, vroeg Pa.

„Twee en vijftig cent, mijnheer”.

„Hoeveel zei u, juffrouw?”, vroeg Paps andermaal, een beetje blozend nu.

„Twee en vijftig cent”, herhaalde juf vele graden sterker.

„Wat zegt ze, Kees?”, wendde Pa zich in hoogste nood tot mij.

„Twee en vijftig cent”, brulde ik.

„Oh, twee en vijftig cent”, en haastig betaalde hij 65 cent, de rest was fooi.

Na een paar dagen herhaalden we ons bezoek aan het zieke familielid en dus ook aan de koffie-met-sprits-gelegenheid, maar we waren nu met zijn vieren, want mijn moeder en zuster waren ook meegegaan.

„Vier koffie met sprits”, bestelde vader aan de nieuwe dienstster, de vorige was er gelukkig niet.

Beleefdheidshalve liet ik vader weer voor- gaan met betalen en ik zag, dat hij één gulden en een kwartje gereed hield.

Nou neppen ze me niet meer, moet hij gedacht hebben; $2 \times 52 = f 1,04$, rest fooi.

„Hoeveel krijgt u, juffrouw”, vroeg hij, volkomen zeker van zijn zaak.

Maar och, hier begint de verklaring van de flater. De juffrouw van de vorige keer scheen 5 ct. per persoon te weinig gerekend te hebben, want deze nieuwe dienstster zei: „f 1,24, mijnheer!”

„Alstublieft”, zei Pa en overhandigde zijn één gulden en vijf en twintig cent, „laat de rest maar zitten, hoor!”

Een opgewekt en drie vuurrode hoofden gingen de zaak uit.



Foto 3: Het blok is juist gelicht. Gewicht ± 15 ton.

Van het uithijzen van het cilinderblok ziet u hierbij een fotoreportage.

Nadat het blok aan de wal gebracht was, werd ook de krukas uitgenomen om opgezuiverd te worden, hetgeen tevens inhield dat de hoofdaslagers en krukpenlagers opnieuw pasgemaakt moesten worden. Inmiddels had men in de machinefabriek het nieuwe cilinderblok zover mogelijk klaargemaakt om alles zo snel mogelijk te kunnen monteren.

Foto 5: Zo, dat „vuiltje” is er uit. Iedereen slaakt een zucht van verlichting. Zonder kleerscheuren is het blok boven het schoorsteendeck gekomen.



Foto 4: Natuurlijk kon het blok niet rechtstandig omhoog door de schacht en moest voorzichtig gekanteld worden. Hierbij was wat je noemt een schoenlepel nodig om alles vrij te houden.





BOELE'S MANNENKOOR

Op donderdagavond 5 september 1963 verleende het mannenkoor in samenwerking met het dameskoor „Advendo” medewerking aan een evangelisatie-bijeenkomst in de Gereformeerde kerk te Bolnes. Deze kerk leent zich bij uitstek voor muzikale evenementen, omdat ze een ruimtelijke akoestiek heeft, die het musiceren daar tot een genoegen maakt. Zowel het dames- als het mannenkoor kwamen dan ook tot een verdienstelijke prestatie en het zal de zangers en zangeressen een genoegen gedaan hebben aan een dergelijke avond medewerking te hebben kunnen verlenen. Niet alleen omdat het zingen op zichzelf al een fijne vrijetijdsbesteding is, maar omdat hun zang mede in dienst gesteld werd om de bekende vaderlandse hokjesgeest eens te doorbreken. Immers, in de Gereformeerde kerk sprak die avond een Hervormde predikant en er werd gezongen door neutrale koren! De dienst werd geleid door de bekende vlootpredikant ds. Bodaan, die ook wel de zingende dominee genoemd wordt.

BOELE'S MUZIEKVER. EXCELSIOR

De drumband van onze muziekvereniging nam op zaterdag 14 september deel aan een Nationaal Drumbandconcours te Schiedam. Zij wist met 112 punten een tweede prijs te behalen, een resultaat, waarmee we de drumband met haar instrukteur, de heer P. de Graaf, van harte komplimenteren.

PERSONEELSVREINIGING

Hoewel nog geen juiste datum voor de eerstvolgende contactavond kan worden opgegeven, kan toch reeds worden medegedeeld, dat zo mogelijk in de 2de helft van november de contactavond zal worden gehouden.

Het Bestuur heeft aan K. Nouwen verzocht een programma voor die avond samen te stellen.

In het volgende nummer van dit blad komen wij hierop dus nog nader terug. Op zaterdagmiddag 7 december a.s. zal het Sint Nicolaasfeestje worden gehouden.

De Toneelvereniging heeft het Bestuur van de Personeelsvereniging aangeboden om die middag een kindertoneelstukje op te voeren, welk voorstel door het Bestuur gaarne is aanvaard.

Nadere mededelingen volgen hierover.

TAFELTENNISNIEUWS

Gezien de uitstekende resultaten van het vorige seizoen, hopen wij ook dit jaar weer met 7 teams in de competitie te spelen, welke half oktober begint.

De samenstelling en indeling der teams is dit jaar:

2 klas: Team I:

De heren W. Reinders, H. F. J. Noordanus (aanv.), P. van Gent.

3e klas: Team II:

De heren A. Leydens, B. Teeler, mevrouw E. Reinders-van Etten (aanv.).

3e klas: Team III:

De heren G. Opraus (aanv.), L. Bakker, P. Otto.

5e klas: Team IV:

De heren B. van de Berg (aanv.), W. Hulzebosch, C. G. de Jong.

5e klas: Team V:

De heren L. Verspoor (aanv.), A. de Jong, H. A. Haverkort.

5e klas: Team VI:

De heren L. Teeler (aanv.), L. P. M. v. d. Eng. P. van Dongen.

5e klas: Team VII:

De heren H. Postema (aanv.), C. van Balen, J. de Ruiter.

Reserve zijn de heren Joh. de Jong en J. van Beek.

Mede door het verheugende feit dat we één van de beste spelers van Rotterdam als trainer voor onze vereniging hebben aangetrokken, hopen we veel nieuwe leden te mogen inschrijven.

Iedereen is van harte welkom.

Belangstellenden kunnen zich in laten schrijven bij de heer L. Teeler, op maandagavond tussen 20.00 en 23.00 uur in de kantine.

De trainingstijden zijn: vrijdagavond van 20.00 tot 23.00 uur en zaterdagmiddag van 14.00 tot 17.00 uur.

Onze speelavond bij thuis-wedstrijden is maandag van 20.00 tot 23.00 uur.

Personalia

In dienst getreden:

- 23-8 R. Estevez Dopaza, brander
- J. A. Arcas Gimenez, el.-lasser
- J. Rodriguez Alvarez, el.-lasser
- D. Martin Vaquero, el.-lasser
- 26-8 A. van den Dool, leerl.-bankwerker
- M. Mudde, leerl.-bankwerker
- L. Helderop, leerl.-bankwerker
- A. J. Groenendijk, leerl.-bankwerker
- A. J. Slis, leerl.-ijzerwerker
- C. J. Wallaart, leerl.-ijzerwerker
- 27-8 V. Moreno Tabvenca, el.-lasser
- 2-9 Mej. C. A. de Koning, kant.bed. (p.afd.)
- E. J. Verschoor, kant.bed. (rek.afd.)
- Mej. W. Bijl, lokettiste
- A. van Gent, kant.bed. (rek.afd.)
- J. Verschoor, jongste bediende tekenkamer (mach.bouw)
- C. Brussaard, praktikant (mach.fabr.)
- T. A. de Groot, praktik. (mach.fabr.)
- A. Oostdijk, leerl.-bankwerker

- J. van Vugt, leerl.-elektricien
- Mej. T. M. van Driel, kant.bediende (loonadministratie)
- M. Molina Garcia, ketelmaker
- M. Paz Paz, stellingmaker
- 4-9 Nogueira Piñeiro, hellingbediende
- 5-9 V. Costa Pintos, nagelindruwer
- 9-9 J. Oieda Canados, koperslager
- M. Taravilla Odgado, aanhouder
- S. J. Winter, hulp-bankwerker
- C. Zwemer, hulp-bankwerker
- B. Oosterkamp, draaier
- 10-9 J. F. Sahertian, hulp-bankwerker
- 9-9 J. Andujar Hernandez, stellingmaker

Terug uit militaire dienst:

- 9-9 L. A. Plokhooy, bedr.assistent

De dienst hebben verlaten:

- 1-8 A. Breggeman, ijzerwerker
- 22-8 F. Montañes Galmes, hulp-bankwerker
- 27-8 A. Arenas Cantos, koperslager
- A. Esteban Rodriguez, hulp-ijzerwerker
- H. Pico Rodriguez, el.-lasser

- A. Rodriguez Murillo, aanhouder
- 28-8 A. A. Garcia Quintana, h.-ijzerwerker
- J. Martin Vazquez, hakker
- 30-8 W. F. Elshot, praktikant (mach.fabr.)
- W. T. Fokkens, hellingsschipper
- 31-8-J. E. Oosterwaal, werkzoeker
- 2-9 Mej. J. Hoogendoorn, werkst. logiesgeb.
- 6-9 Adr. Schouten, scheepsbeschieter
- 13-9 D. Buitendijk, koperslager

Gehuwd:

- 21-8 W. J. Brouwer met mej. P. J. de Gast
- 24-8 M. Touris Rodriguez met mej. C. Doval Barrero

Geboren:

- 29-8 Pietertje Johanna, dochter van de heer en mevrouw Tuitel-Hijmering
- Irma, dochter van de heer en mevrouw Van Helden-Conradi
- 1-9 Anna Maria, dochter van de heer en mevrouw De Moor-van Balsfoort
- 5-9 Raymond, zoon van de heer en mevrouw Cseh-Eckebus